

PUBLICACIONS

ATLES DELS AMFIBIS I RÈPTILS DEL CAP DE CREUS

Joan Ferrer i Eduard Filella

Treballs de la Societat Catalana d'Herpetologia, núm. 7.

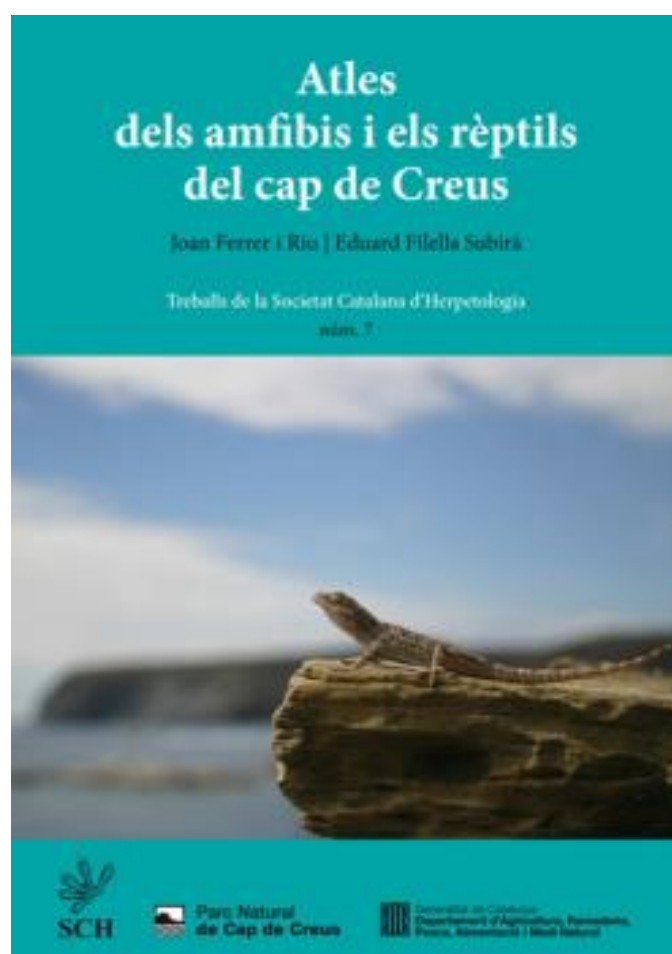
Barcelona, 2012. 128 pàg.

En els darrers anys ha sorgit un planter d'herpetòlegs catalans de gran vàlua que fan estudis de transcendència internacional, la millor generació que tenim d'investigadors que publica a revistes d'impacte arreu del món. Doncs bé, als cinc autors de *Els amfibis i rèptils de Catalunya, País Valencià i Balears* (2011) ara hem d'afegir els que han fet aquest llibret. Si algú pensava que amb l'aparició d'aquesta guia i la d'Omega (*Anfibios y reptiles de la Península Ibérica, Baleares y Canarias*, 2011) ja quedava "resolt" el tema dels llibres de camp, ara veurà que estava errat, ja que els bons estudis locals són totalment complementaris.

Amb aquest llibret veurem i "viurem" com es distribueixen els hèrptils del massís peninsular del Cap de Creus, que inclou el Parc Natural (PNCC), el primer marítim-terrestre de Catalunya; la part marina del qual s'estén a 1,3 milles endins.

El massís és l'extrem emergent dels Pirineus, que sobresurt de la plana de l'Empordà (fins a 670 m d'altitud a la serra de Rodes) i s'endinsa a la Mediterrània. Sembla mentida que una zona tan peculiar hagi estat tradicionalment tan poc estudiada. Deixant de banda la presència de la tortuga de rierol que va indicar l'històric Joaquim Maluquer el 1919, les primeres referències no es fan fins el 1980 (Jenar Fèlix & Igor Grabulosa). Després també hi han contribuït Mª Victòria Vives, M. Polls, F. Amat, M. Roig i els dos autors que finalment han recollit meticulosament tota la informació, enriquida amb la base de dades de la SCH i les intenses campanyes de 2009-2010 dirigides a zones poc prospectades, un procés culminant de vint anys de recerca.

El resultat ha estat els mapes de 55 quadrícules UTM de 2x2 km de les 26 espècies que reflecteixen amb gran precisió biogeogràfica els 8 amfibis (6 anurs i 2 caudats) i 18 rèptils: 6 tortugues (d'elles, 3 de marines), 5 serps, 3 lacèrtids, els dragons comú i rosat, el lludrió llistat i el vidriol.

Tot plegat resulta de gran utilitat per als que visitin la zona i vulguin determinar el que vegin, ja que s'explica molt clarament com diferenciar les espècies similars amb fotos de detalls, dibuixos, etc. També es tracten els hèrptils al·lòctons i els de presència descartada, dubtosa o potencial. Al final trobem mapes de biodiversitat que indiquen els punts de màxim interès herpetològic, així

com fonamentades recomanacions sobre la gestió del territori. En definitiva, tenim una “petita obra d’art” de la història natural del Cap de Creus que aconseguirà que els naturalistes descobreixin l’apassionant vida

d’aquests animalons en el contrafort pirinenc que desafia la tramuntana.

Albert Masó

Al web de la Societat:

<https://soccatherp.org/atles-dels-amfibis-i-els-reptils-del-cap-de-creus/>

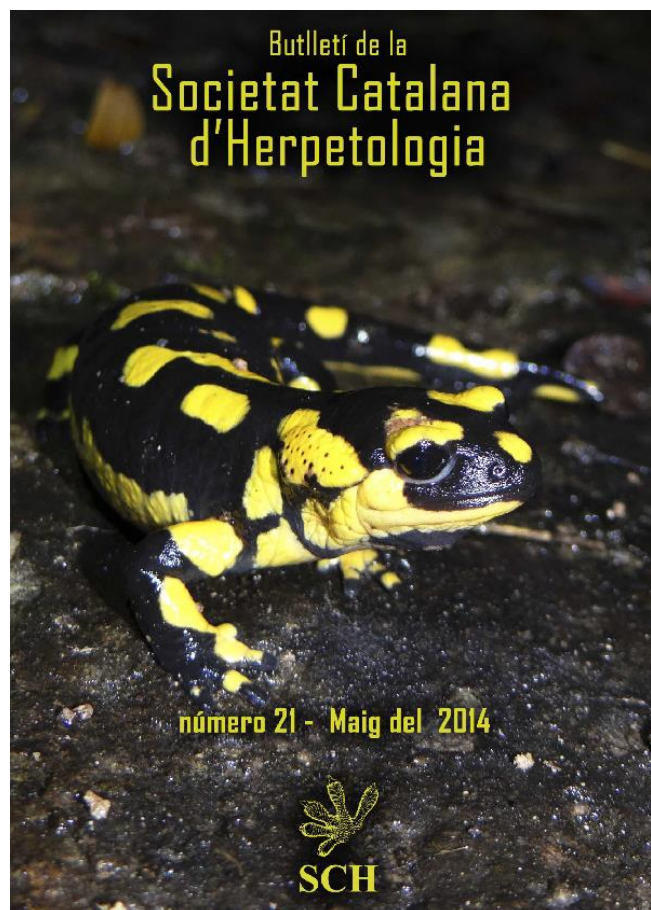
Electrònicament, podeu consultar i descarregar aquesta publicació a:

http://parcsnaturals.gencat.cat/web/.content/home/cap_de_creus/coneix-nos/centre_de_documentacio/fons_documental/biblioteca_digital/fauna/ATLES-amfibis_CCR-20-11.pdf

PUBLICACIONS

Butlletí de la SCH, 2014-2016

El maig de 2014, es va publicar el volum 21 del Butlletí de la Societat Catalana d'Herpetologia, que podeu consultar-lo en aquesta adreça: <https://soccatherp.org/butlleti-21/>

Sumari

Estudi per a la conservació de la biodiversitat d'amfibis a les basses urbanes i periurbanes de Girona. Per Iago PÉREZ-NOVO

Més dades sobre miasi produïdes per *Lucilia bufonivora* Moniez, 1876. Per Oscar J. ARRIBAS i Xavier RIVERA

Un nou cas de melanisme a *Calotriton asper*. Per Oscar J. ARRIBAS i Xavier RIVERA

Nova població de *Salamandra salamandra* a la plana vallesana. Per Daniel FERNÁNDEZ GUIBERTEAU i José Luis BLANCO GONZÁLEZ

Efectes d'un incendi forestal sobre la població de *Salamandra salamandra* (Linnaeus, 1758) al bosc de l'Amigó (Badalona, Catalunya). Per Josep Antoni MELERO; Xavier RIVERA i Jesús Gerardo SIMÓN

Patrons de coloració de *Salamandra salamandra* (Linnaeus, 1758) a Catalunya i a Europa. Colour pattern of *Salamandra salamandra* (Linnaeus, 1758) in Catalonia and Europe. Per David DONAIRE, Xavier RIVERA i Daniel FERNÁNDEZ

Hipòtesis sobre el origen y función del patrón de coloración y de las estrategias reproductivas en el género *Salamandra* Laurenti, 1768. Per Xavier RIVERA, David DONAIRE-BARROSO i Oscar ARRIBAS

La mortalitat d'hèrptils en cisternes, pous i altres dispositius subterranis: Dades preliminars. Per: Joan FERRER-RIU, Ferran AGUILAR-ANTON, David BAJOS-NOGUÉS, Daniel FERNÁNDEZ-GUIBERTEAU, Eduard FILELLA-SUBIRÀ i Pep ROCA-ELIAS

Altitudes notables en *Lacerta bilineata*, *Hierophis viridiflavus* y *Timon lepidus*. Per Oscar J. ARRIBAS

La muerte misteriosa de un *Lacerta bilineata* adulto. Per Oscar J. ARRIBAS

Autotomía caudal en las lagartijas de alta montaña de los Pirineos (*Iberolacerta* Arribas, 1997). Per Oscar J. ARRIBAS

Albinismo y melanismo en *Iberolacerta* Arribas, 1997: Revisión y nuevos casos. Per Oscar J. ARRIBAS

¿Cuál es la verdadera época de cópula en *Iberolacerta* (*Pyrenesaura*) spp.?. Per Oscar J. ARRIBAS

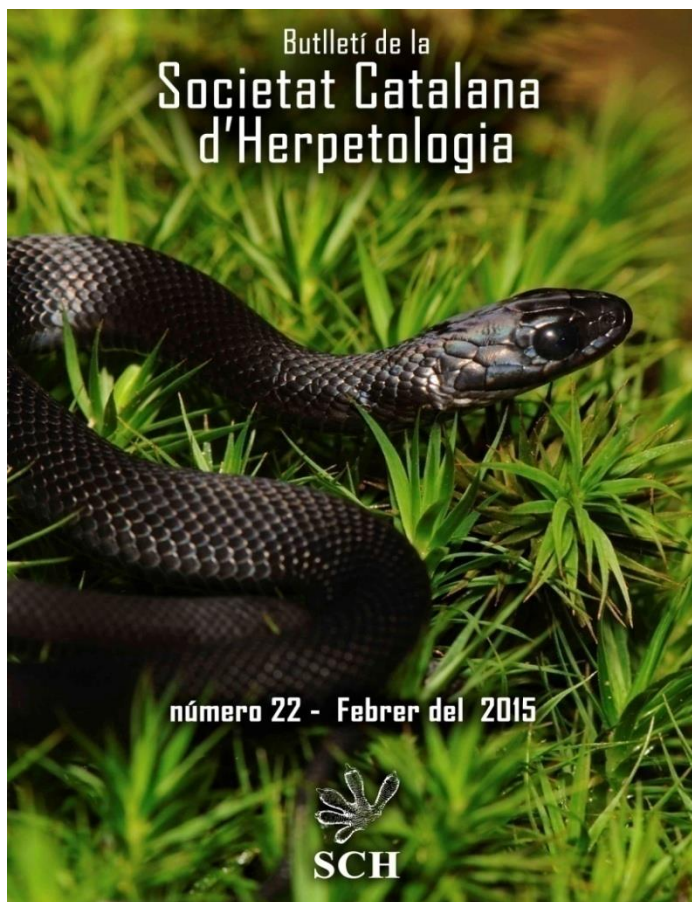
Un caso de autourofagia en la lagartija pallaresa, *Iberolacerta aurelioi* (Arribas, 1994). Per Juan FERNÁNDEZ i Oscar ARRIBAS

Growth, sex-dimorphism and predation pressure in the Batuecan Lizard, *Iberolacerta martinezricai* (Arribas, 1996). Per Oscar J. ARRIBAS

Aproximació a l'origen peninsular de les *Hemorrhoids hippocrepis* recentment arribades a les Illes Balears a partir de l'extracció i seqüenciació del gen citocrom B de diversos exemplars. Per Nil TORRES ORRIOLS

Nueva cita para la distribución de *Daboia mauritanica* en el Rif, Marruecos. Per Juan A. M. BARNESTEIN; Juan Pablo GONZÁLEZ DE LA VEGA i Francisco JIMÉNEZ-CAZALLA

El febrer de 2015, es va publicar el volum 22 del Butlletí de la Societat Catalana d'Herpetologia, que podeu consultar-lo en aquesta adreça: <https://soccatherp.org/butlleti-numero-22/>

Sumari

Fenologia i corologia de la comunitat d'amfibis del Parc del Garraf i d'Olèrdola – Albert MONTORI, David GÓMEZ i Rodrigo DEL AMO: 7-23 pp

Nueva cita para la distribución de *Psammodromus edwardsianus* en el sur de Aragón – Josep F. BISBAL-CHINESTA & Jordi A. GARCIA-MARSÀ: 24-28 pp.

Nou cas de melanisme en *Vipera aspis* (Linnaeus, 1758) al massís del Montseny (Vallès Oriental; Catalunya) – Oriol BAENA & Ignasi OLIVERAS: 29-30 pp.

Melanisme en un juvenil d'*Hemorrhois hippocrepis* (Linnaeus, 1758) a Sant Carles de Peralta (Eivissa, Illes Pitiüses) – Jordi A. GARCIA-MARSÀ, Josep F. BISBAL-CHINESTA & Enrique TORRES: 31-33 pp.

Un caso de depredación sobre gallipato (*Pleurodeles waltl*) por parte de urraca (*Pica pica*) en Sierra Morena, Córdoba (Andalucía, Sur de España) – Juan Pablo GONZÁLEZ DE LA VEGA & Pablo TOSCANO DÍAZ-GALIANO: 34-36 pp.

Salamandra salamandra fastuosa Schreiber, 1912, als Pirineus centrals. Distribució i patrons de disseny dorsal – Xavier RIVERA i David DONAIRE-BARROSO: 37-59 pp

Bicefàlia i altres casos d'anomalies morfològiques per a *Salamandra salamandra* (Linnaeus, 1758) – Xavier RIVERA, Jesús Gerardo SIMÓN, Josep A. MELERO i Daniel FERNÁNDEZ GUIBERTEAU: 60-65 pp.

Confirmació de la presència de *Lissotriton helveticus* (Razoumowsky, 1789) a l'Albera (Alt Empordà, Catalunya) – Joan FERRER, Gemma DANÈS: 66-69 pp.

Primer cas d'albinisme en *Podarcis liolepis* (Boulenger, 1905) (*Sauropsida, Squamata, Lacertidae*) - Mònica MIRAS FERRER & Josep Maria MOMPART FABREGAS: 70-72 pp.

Sobre la presència de *Podarcis muralis* (Laurenti, 1768) a baixa alçada a la Selva (Girona) i altres poblacions relictas de rèptils en vies de desaparició – Oscar ARRIBAS i Xavier RIVERA: 73-76 pp.

Patrons de coloració de la salamandra *Atylodes genei* (Temminck & Schlegel, 1838) (*Caudata, Plethodontidae*) / Patterns of coloration of the salamander *Atylodes genei* (Temminck & Schlegel, 1838) (*Caudata, Plethodontidae*) – Xavier RIVERA, Fèlix AMAT, Giuseppe SOTGIU, Antonio ROMANO: 77-93 pp.

Sobre l'estat d'una població de *Salamandra salamandra* (Linnaeus, 1758) a Badalona (Catalunya) – Xavier RIVERA, Jesús Gerardo SIMÓN i Josep A. MELERO: 94-99 pp.

Nuevos casos de melanismo en culebra de collar *Natrix natrix* (Linnaeus, 1758) (*Squamata*; *Colubridae*) en la mitad norte de la Península Ibérica – Daniel FERNÁNDEZ GUIBERTEAU, Rafael VÁZQUEZ GRAÑA, José Carlos DE LA FUENTE FERNÁNDEZ, Ángel RUIZ ELIZALDE, Manuel ESTÉBANEZ RUIZ,

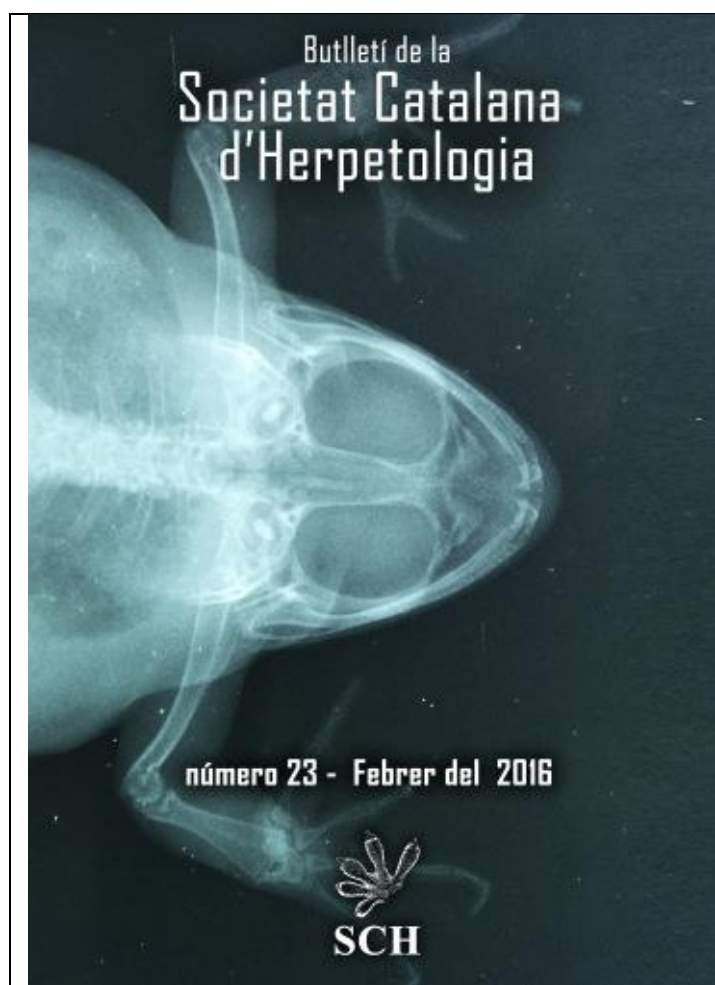
Cristian LUQUE HUERTAS & Gonzalo GIL MADRERA: 100-104 pp.

Monitoratge de l'escurçó ibèric (*Vipera latastei*) al Parc Natural dels Ports: distribució geogràfica i ecologia – Fèlix AMAT & Joan MESTRE: 105-112 pp.

Nuevas aportaciones a la distribución de la fauna herpetológica de Extremadura – Daniel FERNÁNDEZ GUIBERTEAU, Florencio CARRERO CASADO y Rafael VÁZQUEZ GRAÑA: 113-120 pp.

I recentment, al febrer de 2016, es va publicar el volum 23 del Butlletí de la Societat Catalana d'Herpetologia, que podeu consultar-lo en aquesta adreça:

<https://soccatherp.org/butlleti-numero-23/>

Sumari

ARTICLES:

Revisión fenotípica de las poblaciones asturianas de *Salamandra salamandra* (L). Per: David DONAIRE, Rafael FONOLL & Xavier RIVERA. 7-38pp.

Projecte Grafi: aportacions al coneixement sobre biopatologia de les poblacions catalanes de granotes verdes. Per: Daniel FERNÁNDEZ-GUIBERTEAU, Ferran BARGALLÓ, Albert MARTÍNEZ-SILVESTRE, Mònica MIRAS, Olaia BLANCO, Josep Maria MOMPART. 39-43pp.

Contribució al coneixement de l'herpetofauna del nord d'Algèria (regions de Tiaret i Chlef). Per: Joan FERRER, Walid DAHMANI, Mohammed AIT HAMMOU, Sebastià CAMARASA, Mohamed MAATOUG & Delfi SANUY. 44-63pp.

NOTES BREUS:

Sobre los límites de *Salamandra algira tingitana* Donaire-Barroso & Bogaerts, 2003 vivípara y consideraciones ecológicas. Per: David DONAIRE & Sergé BOGAERTS. 64-70pp.

Despigmentació associada amb prolongació del procés larvari en *Salamandra salamandra* (Linnaeus, 1758), observada a Catalunya. Per: Xavier RIVERA, Gustavo ESPALLARGAS i Oscar ARRIBAS. 71-78pp

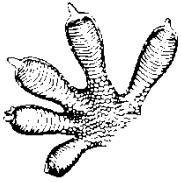
Sobre un caso de salamandra magrebí siamesa. Per: David DONAIRE. 79-81pp.

Seguiment del desenvolupament larvari de tòtil comú *Alytes obstetricans* (Laurenti, 1768) (*Anura, Alytidae*) amb anomalies pigmentàries. Per: Daniel FERNÁNDEZ-GUIBERTEAU, Meritxell CASES, Mònica MIRAS, Oriol BAENA, Josep Maria MOMPART, Olaia BLANCO, Xavier GARCÍA. 82-86pp.

Primera citació de *Pelophylax kl. grafi* i nova població de *Triturus marmoratus* al Parc de la Serralada Litoral. Per: Daniel FERNÁNDEZ-GUIBERTAU, Joan MALUQUER-MARGALEF i Mònica MIRAS. 87-89pp.

Nou cas de melanisme en *Podarcis muralis* (Laurenti, 1768) (*Sauropsida, Squamata, Lacertidae*) al massís del Montseny (Vallès Oriental; Catalunya). Per: David GÓMEZ. 90-92pp.

Tanatosi en lagartija roquera (*Podarcis muralis*), lagartija occidental ibérica (*Psammodromus occidentalis*) y culebra viperina (*Natrix maura*). Per: Daniel FERNÁNDEZ-GUIBERTEAU, Florencio CARRERO. 93-96pp.

SOCIETAT CATALANA D'HERPETOLOGIA

Museu de Ciències Naturals. Museu Blau, Parc del Fòrum.

Plaça Leonardo da Vinci 4-5, 08019- Barcelona. (Catalunya).

Web: <http://www.soccathep.org> Correu electrònic: sch@soccathep.org

La Societat Catalana d'Herpetologia (SCH) és una associació científica sense ànim de lucre, constituïda l'any 1981, amb la finalitat de promoure l'estudi i la conservació dels amfibis i dels rèptils.

La SCH agrupa tant herpetòlegs afeccionats com professionals i impulsa la difusió de la recerca científica i les activitats de formació i sensibilització adreçades al públic general, amb l'objectiu de fomentar el coneixement i el respecte envers els amfibis i els rèptils.

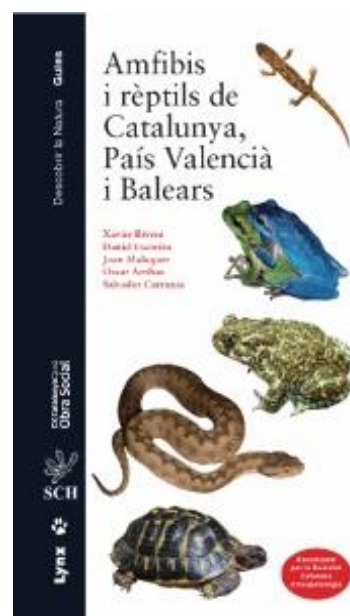
La Societat promou l'estudi i el coneixement herpetològic, col·laborant amb institucions científiques i conservacionistes, però també recolza iniciatives particulars.

La SCH dóna prioritat a la divulgació herpetològica en català i a l'ús de la nostra llengua com a vehicle de comunicació científica.

La SCH afavoreix la comunicació entre els socis, promou activitats com ara cursos, conferències, sortides de camp i, amb caràcter bianual, organitza unes "Jornades Herpetològiques". A més existeix un fòrum d'internet i un Full informatiu que facilita l'actualització de la informació científica i el contacte entre els socis.

La Societat Catalana d'Herpetologia edita:

- Herpetofull de la SCH es la nova versió electrònica de l'antic Full informatiu. Publicació que recull activitats previstes de la Societat, així com informació interna, notícies d'interès herpetològic, resum d'articles i bibliografia i intercanvis d'informació entre socis.
- Treballs de la Societat Catalana d'Herpetologia. Publicació de caràcter no periòdic que recull treballs de caràcter monogràfics. Se n'han editat 7 volums.
- Butlletí de la Societat Catalana d'Herpetologia. Aquesta revista, de periodicitat bianual, publica articles i notes relacionats amb l'estudi científic dels amfibis i dels rèptils. Se n'han publicat 23 volums.
- També es publiquen els resums dels treballs presentats a les Jornades Herpetològiques i a d'altres simposis.
- La SCH ha editat amb Lynx edicions la guia "Amfibis i rèptils de Catalunya, País Valencià i Balears".

**Imatges de l'esquerra i central: rescat de serps i altres rèptils atrapats en pous i cisternes.
A la dreta: Guia de la SCH i Lynx ed. "Amfibis i rèptils de Catalunya, País Valencià i Balears"**

SOCIETAT CATALANA D'HERPETOLOGIA

Els projectes de la SCH són ben diversos. En aquest sentit col·laborem amb el Parc Natural de Collserola per recuperar el amfibis i els rèptils d'aquest espai, i actualment duem a terme un projecte de recuperació del gripau d'esperons.

Vallvidrera en fase de rehabilitació (esquerra) i un cop recuperat (dreta).

La SCH també col·laborem amb diferents ajuntaments i altres espais naturals; en concret a la serralada de Marina - Litoral porta a terme un projecte de recuperació de basses per als amfibis, així com el restabliment i millora de poblacions de tritó verd en aquesta serralada.

Fotografia de l'esquerra: Larves de tritó verd reproduïdes en captivitat a les instal·lacions de Can Miravitges (Ajuntament de Badalona), per recuperar les poblacions a la serralada de Marina - Litoral. A la dreta el primer alliberament a la serralada Litoral l'any 2010.

FEU-VOS-EN SOCIS

Cognom:

Nom:

DNI:

Telèfon:

e-mail:

Adreça Postal:

Població:

C.P.:

Província:

Tipus de Soci: Juvenil (), Numerari (), Protector ()

La quota anual de Soci és de 21€ per als Socis numeraris, més de 21€ per als Socis protectors i 9€ pels Socis juvenil menors de 18 anys.

Data:

Signatura

Envieu-ho a:

SOCIETAT CATALANA D'HERPETOLOGIA

Museu de Ciències Naturals. Museu Blau, Parc del Fòrum.
Plaça Leonardo da Vinci 4-5, 08019- Barcelona. (Catalunya).

Web: <http://www.socatherp.org> Correu electrònic: sch@socatherp.org

Forma de pagament:

- Domiciliació bancària (opció recomanada): per aquesta opció, ompliu el formulari.
- Xec bancari a nom de la Societat Catalana d'Herpetologia.
- Ingress al Número de compte

2100-0944-63-0200054886, de "La Caixa" (cal aportar fotocòpia)

S.C.H. Domiciliació bancària

Banc/Caixa:

Agència

Adreça del Banc o Caixa

IBAN:

Nom del titular del compte:

Lloc i data de sol·licitud:

D.N.I.:

Signatura

Srs, els prego que d'ara en endavant ingressin la quantitat que els giri la Societat Catalana d'Herpetologia des del meu compte corrent o llibreta.